

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 sierpnia 2018 r.

NK-KE.431.21.2018.WK

Pan
Michał Kołaciński
Burmistrz Oleśnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 3 do 6 lipca 2018 r., na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 29 czerwca 2018 r. nr NK-KE.0030.39.2018.WK, NK-KE.0030.40.2018.WK, NK-KE.0030.41.2018.WK, zespół kontrolny, w skład którego wchodzi n.w. pracownicy Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu:

- Weronika Kornacka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
- Danuta Frydlewicz-Pierucka – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),
- Magdalena Janiszewska – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego)

przeprowadził w Urzędzie Miasta Oleśnicy, z siedzibą przy Rynek-Ratusz, 56-400 Oleśnica, kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, tj.:

- rejestracji stanu cywilnego, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego³ - zwanej dalej p.a.s.c.
- zmiany imion i nazwisk, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska⁴ – zwanej dalej z.i.i.n.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 5 czerwca 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2018 r. nr NK-KE.430.5.2018.DD.

---

¹ Dz.U. Nr 185 poz. 1092.

² Dz.U. 2017 r. poz. 2234.

³ Dz.U. 2016 r. poz. 2064 ze zm.

⁴ Dz.U. 2016 r. poz. 10.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, tj.:

- sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 i art. 92 p.a.s.c.;
- wydawanie zaświadczeń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 lub 3 p.a.s.c.;
- rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych;
- migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

2. ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, tj.:

- prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz informowanie o zaistniałych zmianach.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Oleśnicy sprawowała Pani Anna Komsta.

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- ***pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie rejestracji stanu cywilnego,***
- ***pozytywnie w zakresie zmiany imion i nazwisk.***

Pismem nr NK-KE.431.21.2018.WK z dnia 3 sierpnia 2018 r. przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego w ustawowym terminie nie wniesiono zastrzeżeń. Wobec powyższego przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

USTALENIA KONTROLI

REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 i art. 92 p.a.s.c.

Kontroli poddano 60 aktów stanu cywilnego (20 aktów małżeństwa, 20 aktów zgonu oraz 20 aktów urodzenia) sporządzonych w kontrolowanym okresie. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Akty stanu cywilnego zostały sporządzone zgodnie z właściwością, w ustawowym terminie i zawierają wszystkie dane wymagane przepisami prawa.

Odnosnie kwestii sporządzania aktów małżeństwa, w toku kontroli ustalono, że ⁵ spośród skontrolowanych aktów dotyczyło małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zwanej dalej Krio⁶. Akty te prawidłowo sporządzono na podstawie: zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, co jest zgodne z treścią art. 87 ust. 3 p.a.s.c. Przedmiotowe dokumenty duchowni dostarczyli w terminie określonym w art. 8 § 3 Krio. Pozostałe akty dotyczyły małżeństw zawartych przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Oleśnicy, na podstawie art. 1 § 1 Krio. Akty zostały sporządzone prawidłowo. W aktach zbiorowych znajdują się protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński (zawierają one wszystkie niezbędne informacje wymienione w art. 87 ust. 2 p.a.s.c.), pisemne zapewnienia nupturientów dotyczące braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (które z reguły określają wszystkie wymagane dane wyliczone w art. 76 ust. 4 p.a.s.c.⁷ oraz zawierają adnotację o której mowa w art. 76 ust. 6 p.a.s.c.), a także potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 84 zł⁸. Jeden spośród aktów poddanych kontroli (0214011/00/AM/2017/556111) dotyczy przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego. W aktach zbiorowych znajduje się stosowny wniosek osób zamierzających zawrzeć małżeństwo (zgodnie z art. 85 ust. 5 p.a.s.c.) oraz potwierdzenie uiszczenia należnej opłaty dodatkowej⁹, o której mowa w art. 85 ust. 8 p.a.s.c.

W toku kontroli stwierdzono, że jedno spośród poddanych kontroli zapewnień dotyczących braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz jedno zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (dot. 0214011/00/AM/2017/150968) nie zawierają nazwisk rodziców kobiety zamierzającej zawrzeć małżeństwo, co jest niezgodne z dyspozycją art. 76 ust 4 pkt 4 p.a.s.c.¹⁰ oraz art. 81 ust. 1 pkt 2 p.a.s.c.¹¹. W wyjaśnieniach złożonych 6 lipca 2018 r., Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Oleśnicy – pani Anna Komsta wskazała, że:

„w dniu 29 czerwca 2017 r. stawili się w naszym USC Pan (...) oraz Pani (...) celem pobrania zaświadczenia do ślubu konkordatowego. Z-ca Kierownika USC Urszula Imiołek sprawdziła, że w BUSC nie ma

---

⁵0214011/00/AM/2017/227717,
0214011/00/AM/2017/494761,
0214011/00/AM/2017/829752,
⁶ t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 682.

0214011/00/AM/2017/612443,
0214011/00/AM/2017/150968,
0214011/00/AM/2018/505925,

0214011/00/AM/2017/451800,
0214011/00/AM/2017/891098,
0214011/00/AM/2018/387416.

⁷ wyjątek stanowi zapewnienie dot. aktu nr 0214011/00/AM/2017/150968.

⁸ Powyższa kwota wynika z części I ust. 1 pkt 1 *Wykazu Przedmiotów Opłaty Skarbowej, Stawki tej Opłaty oraz Zwolnienia*, stanowiącego załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1044 z późn. zm.).

⁹ Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, wysokość opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, wynosi 1000 zł (Dz.U. z 2015 r. poz. 180).

¹⁰ *Zapewnienie zawiera: nazwiska, imiona oraz nazwiska rodowe rodziców każdej z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo.*

¹¹ *Jeżeli małżeństwo ma być zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, kierownik urzędu stanu cywilnego na podstawie zapewnienia wydaje pisemne zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, które zawiera: nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców osób zamierzających zawrzeć małżeństwo.*

Pani aktu urodzenia i poinformowała, że zrobi zlecenie do USC Wrocław o migrację aktu urodzenia, na podstawie którego potwierdzi Pani dane w zapewnieniu. Pani (...) miała przy sobie wcześniej wydany akt urodzenia i na tej podstawie uzupełniono dane w zapewnieniu, a następnie w zaświadczeniu. Na odpisie brak było nazwisk rodziców, dlatego też te rubryki zostały niewypełnione. W momencie sporządzania aktu małżeństwa, akt urodzenia został już zmigrowany, dlatego uzupełniono już puste rubryki o te dane. W tym przypadku taki przyjęto tok postępowania, ponieważ strony musiały w tym dniu dostarczyć zaświadczenie do proboszcza. Nazwiska rodziców nie mogły być uzupełnione na podstawie innych rejestrów.”

W związku z powyższym wyjaśnić należy, że jak wskazano w wytycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 6 marca 2015 r. nr DSO-WSC-6000-56/2015 ww. zapewnienie jest aktem wiedzy nupturientów. Dlatego też przyszli małżonkowie podczas wypełniania zapewnienia powinni wskazać informacje, które są im znane. Za potwierdzenie tych danych służą ich akty stanu cywilnego, przy czym od daty złożenia zapewnienia do daty przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński jest dostateczny okres czasu na weryfikację przez kierownika USC przedmiotowych informacji. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów. Pozostałe czynności podjęte przez Zastępcę Kierownika USC dotyczące ww. aktu należy ocenić pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str. 417, 424-425, 524]

Odnosnie analizowanych aktów zgonu, w wyniku kontroli ustalono, iż ww. akty sporządzono na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu, zgodnie z art. 92 ust. 2 p.a.s.c. Protokoły zgłoszenia zgonu prawidłowo zawierają wszystkie wymagane informacje wynikające z dyspozycji art. 94 ust. 2 p.a.s.c. oraz podpisy, o których mowa w art. 94 ust. 1 ww. ustawy. Zgłoszenia zgonów zostały dokonane przez osoby wymienione w art. 93 ust. 2 p.a.s.c.

Mając na uwadze kwestię sporządzania aktów urodzenia w trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że sporządzone zostały na podstawie karty urodzenia oraz protokołu zgłoszenia urodzenia. Karty urodzenia zawierały informacje, o których mowa w art. 54 ust. 2 p.a.s.c. Zgłoszenie urodzenia dokonywane było przez matkę lub ojca dziecka¹². Sporządzone protokoły z reguły zawierają wszystkie obligatoryjne elementy, wymienione w art. 58 p.a.s.c. Niemniej jednak kontrola wykazała, że w ww. protokołach dot. aktu nr 0214011/00/AU/2017/082162, 0214011/00/AU/2017/197248 nie zostało uzupełnione oznaczenie aktu urodzenia oraz miejsce sporządzenia aktu urodzenia ojca dziecka, a w przypadku aktu nr 0214011/00/AU/2018/326323 protokół nie zawiera oznaczenia przedmiotowego aktu. Powyższe jest niezgodne z treścią przepisu art. 58 pkt 8 p.a.s.c.¹³.

W wyjaśnieniach złożonych 6 lipca 2018 r. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Oleśnicy – pani Anna Komsta wskazała, że:

---

¹² Zgodnie z dyspozycją art. 57 ust. 1 p.a.s.c.

¹³ Protokół zgłoszenia urodzenia zawiera miejsce sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu lub miejsce sporządzenia aktu urodzenia każdego z rodziców dziecka i oznaczenie tych aktów.

„– dot. 0214011/00/AU/2017/197248 – w tym przypadku nie uzupełniono aktu urodzenia ojca, bo akt ten nie figurował w BUSC. Dane ojca potwierdzono na podstawie dowodu osobistego i zaświadczenia potwierdzającego uznanie ojcostwa z USC Wrocław.

– dot. 0214011/00/AU/2018/326323 – (...) akt ten nie figurował w BUSC. Dane ojca zostały potwierdzone na podstawie dowodu osobistego.

– dot. 0214011/00/AU/2017/082162 – (...) akt ten nie był zmigrowany do BUSC. Dane ojca zostały potwierdzone na podstawie aktu papierowego z naszego USC oraz dowodu osobistego.

Ponadto wyjaśniam, że dane dot. aktów urodzenia rodziców zawsze są zaczytywane z BUSC (jeżeli są już zmigrowane). Dane te nie są wartościami obowiązkowymi w programie „Źródło” dlatego też nie były wpisywane archiwalne numery aktów.”

W związku z powyższym wyjaśnić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 p.a.s.c. *dokonyjąc czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dokonuje sprawdzenia danych zawartych w PESEL*. W przypadku jeżeli dany akt nie widnieje w teleinformatycznym rejestrze aktów stanu cywilnego i nie jest przechowywany w USC, w którym dokonywana jest określona czynność z zakresu rejestracji stanu cywilnego, do której ten akt jest niezbędny, kierownik USC składa zapotrzebowanie do kierownika USC, który przechowuje papierową księgę na przeniesienie danego aktu do rejestru (art. 125 ust. 3 i 4 p.a.s.c.). Kierownik USC podczas rejestracji zdarzenia nie powinien oczekiwać na dokonanie migracji aktu, ani odmówić dokonania czynności, niemniej jednak w celu rejestracji zdarzenia może wykorzystać obecnie dostępne mu narzędzia, np. dane zgromadzone w rejestrze PESEL¹⁴. Przy tym zauważyć należy, że w myśl art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności¹⁵ w rejestrze PESEL gromadzone są dane dotyczące oznaczenie aktu urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

[dowód: akta kontroli str. 527, 540, 554, 562]

Jednocześnie w toku kontroli odnotowano, że we wszystkich skontrolowanych aktach, zgodnie z art. 25 ust. 1 p.a.s.c., zamieszczone zostały przypiski o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby. W innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby zamieszczono przypiski o sporządzonych aktach lub dokonano zlecenia migracji aktu z zamieszczeniem przypisku. Wpisy wpływające na ważność aktu stanu cywilnego zostały dołączone do aktu w formie wzmianki dodatkowej, stosownie do dyspozycji art. 24 ust. 1 p.a.s.c.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż akta zbiorowe opatrzone są oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą, co jest zgodne z § 43 rozporządzenia Ministra Spraw

---

¹⁴ por. stanowisko przedstawione w piśmie z 30 maja 2016 r. nr SOC-OP.6234.7.2016.MR, zawierające wyjaśnienia MSWiA.

¹⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 1382.

Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego¹⁶ – zwanego dalej r.r.s.c.

Jednocześnie ustalono, że wpisy w rejestrze dokonywane są w alfabecie łacińskim rozszerzonymi, wielkimi literami, stosownie do treści § 2 ust. 1 r.r.s.c. Przy tym daty i godziny wpisywane są zgodnie z § 4 r.r.s.c., a imiona i nazwiska zamieszczane są w aktach stanu cywilnego w pełnym brzmieniu, do czego zobowiązuje dyspozycja § 5 ust. 1 r.r.s.c.

[dowód: akta kontroli str.393-568]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące sporządzania aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno–technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 art. i art. 92 p.a.s.c., oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Wydawanie zaświadczeń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 lub 3 p.a.s.c.

Kontroli poddano 15 zaświadczeń wydanych na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 p.a.s.c., w tym 8 zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby oraz 7 zaświadczeń o stanie cywilnym.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane w odpowiedzi na kompletne wnioski pochodzące od uprawnionych podmiotów.

Ustalono, że organ weryfikował obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie przedmiotowych zaświadczeń, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania należnej opłaty. Opłata skarbowa pobierana była w odpowiedniej wysokości, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawek tej opłaty oraz zwolnień, stanowiącego załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹⁷, w wysokości odpowiednio 38 zł lub 24 zł. Na wydanych zaświadczeniach znajdują się adnotacje zarówno o uiszczonej opłacie skarbowej, jak również o podstawach prawnych zwolnienia, co jest zgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej¹⁸.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane według obowiązującego wzoru i zawierały wszystkie przewidziane przepisami prawa elementy oraz zostały prawidłowo podpisane przez kierownika USC, jego zastępcę lub prawidłowo upoważnionego pracownika. W zaświadczeniach prawidłowo wskazywano również datę ich ważności.

Odnosząc się do terminowości wydanych zaświadczeń należy wskazać, że zgodnie z art. 217 § 3 k.p.a. zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni. Na wszystkich skontrolowanych wnioskach znajduje się data wypełnienia wniosku, jednak na 6 z 15 skontrolowanych wniosków brak pieczęci wpływu do organu, co narusza § 42 ust. 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów

---

¹⁶ t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1904.

¹⁷ Dz.U. z 2018 r. poz. 1044 ze zm.

¹⁸ Dz.U. Nr 187, poz. 1330.

akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁹, zwanego dalej Instrukcją kancelaryjną. Na egzemplarzach zaświadczeń włączonych do akt znajdują się potwierdzenia ich osobistego odbioru przez wnioskodawców lub informacje co do sposobu wysyłki czy potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki, co jest zgodne z § 60 ust. 3 powyższego aktu. Jednak w wyniku porównania daty wypełnienia wniosku oraz daty zarejestrowania wniosku w ewidencji prowadzonej przez USC w Oleśnicy - z datą wydania zaświadczenia stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane terminowo.

[dowód: akta kontroli str.: 79-130]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wydawania zaświadczeń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 p.a.s.c. oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych

Kontroli poddano 30 spraw dotyczących rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych:

- 26 aktów sporządzonych na podstawie art. 104 p.a.s.c., w tym:
  - 12 aktów urodzenia²⁰
  - 8 aktów małżeństwa²¹
  - 6 aktów zgonu²²
- 4 akty sporządzone na podstawie art. 99 p.a.s.c., w tym:
  - 2 akty urodzenia²³
  - 2 akty zgonu²⁴.

Wnioski o rejestrację urodzeń i zgonów, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz wnioski o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństwa i zgonów zostały złożone przez uprawnione osoby (zgodnie z art. 99 ust. 2 i art. 104 ust. 4 p.a.s.c.). W przypadku gdy wniosek składał pełnomocnik w aktach sprawy znajduje się dokument potwierdzający umocowanie.

Do wniosków o rejestrację zdarzeń, które nastąpiły poza granicami RP dołączono oryginały dokumentów potwierdzających odpowiednio urodzenie i zgon, wydane przez właściwy podmiot zagraniczny, zgodnie z art. 99 ust. 4 p.a.s.c. wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumaczy przysięgłych, wpisanych na listę tłumaczy przysięgłych Ministerstwa Sprawiedliwości lub przez konsula. Do wniosków dołączono również

---

¹⁹ Dz.U. Nr 14, poz. 67.

²⁰0214011/00/AU/2017/572212,
0214011/00/AU/2017/337093,
0214011/00/AU/2017/067502,
0214011/00/AU/2017/045738,

²¹0214011/00/AM/2017/919933,
0214011/00/AM/2017/507274,
0214011/00/AM/2017/716101,

²²0214011/00/AZ/2017/425267,
0214011/00/AZ/2017/271532,

²³ 0214011/00/AU/2017/692977, 0214011/00/AU/2018/788020.

²⁴ 0214011/00/AZ/2017/607427, 0214011/00/AZ/2018/174142.

0214011/00/AU/2017/522536,
0214011/00/AU/2017/971706,
0214011/00/AU/2017/747330,
0214011/00/AU/2018/091890,
0214011/00/AM/2017/929296,
0214011/00/AM/2017/627897,
0214011/00/AM/2018/955093,
0214011/00/AZ/2017/889558,
0214011/00/AZ/2018/813671,

0214011/00/AU/2017/390864,
0214011/00/AU/2017/832242,
0214011/00/AU/2017/987633,
0214011/00/AU/2018/169279.
0214011/00/AM/2017/565434,
0214011/00/AM/2017/069094,
0214011/00/AZ/2017/259803,
0214011/00/AZ/2018/187647.

potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 39 zł za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonaniu rejestracji urodzenia albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane oraz 39 zł za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku sprostowania lub uzupełnienia aktu na wniosek, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 7 i pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

W przypadku wniosków o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu, do wniosków załączono wymagane dokumenty, tj. oryginał zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumaczy przysięgłych wpisanych na listę tłumaczy przysięgłych Ministerstwa Sprawiedliwości lub przez konsula. Odpisy skróconych aktów urodzenia ....., ..., ..., aktu małżeństwa ..... i ..... oraz aktów zgonu ....., ..., ..., ...i ..... zostały wydane zgodnie z Konwencją nr 16 sporządzoną w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. dotyczącą wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego²⁵, na druku wielojęzycznym toteż nie było konieczności przedkładania ich tłumaczeń na język polski przez tłumaczy przysięgłych. Do wniosków dołączono również potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 50 zł za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonaniu transkrypcji oraz 39 zł za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku uzupełnienia aktu na wniosek, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6 i pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Przeniesienia aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 ust. 2 p.a.s.c., tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów, zarówno pod względem językowym, jak i formalnym, bez ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

Rejestracje zdarzeń, które nastąpiły poza granicami RP oraz treści zagranicznych dokumentów stanu cywilnego zostały przeniesione do rejestru stanu cywilnego w formie czynności materialno-technicznej. W adnotacjach sporządzonych aktów stanu cywilnego zamieszczono stosowne informacje, zgodnie z art. 105 ust. 1 p.a.s.c. oraz umieszczono przypiski dotyczące aktów urodzenia czy aktów małżeństwa. Ponadto Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego prostował lub uzupełniał dane w aktach stanu cywilnego na prośbę wnioskodawców w formie czynności materialno-technicznej, prawidłowo czyniąc wzmianki dodatkowe do przedmiotowych aktów.

Wobec braku zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 105 ust. 3 p.a.s.c., w żadnej ze spraw dotyczących transkrypcji aktu urodzenia nie było obowiązku zawiadomienia męża matki o dokonanej transkrypcji. Natomiast w przypadku transkrypcji zagranicznego aktu małżeństwa – wnioski składane były przez oboje małżonków, toteż nie zaszły podstawy do podjęcia czynności na podstawie art. 106 ust. 2 i 3 p.a.s.c. Wyjątek stanowią sprawy dot. aktów nr 0214011/00/AM/2017/507274 i nr 024011/00/AM/2017/929296 – wnioski o transkrypcję aktu małżeństwa zostały złożone przez kobiety. W aktach brak informacji, że mężczyzna został poinformowany o dokonanej transkrypcji. Powyższe stanowi naruszenie art. 106 ust. 2 p.a.s.c.

Przyczyną powstania wyżej opisanych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania.

---

²⁵ Dz.U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735.

[dowód: akta kontroli str.: 131-244]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 60 aktów stanu cywilnego²⁶ przeniesionych do rejestru stanu cywilnego. Treść wszystkich przenoszonych aktów stanu cywilnego, sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych, została zamieszczona w rejestrze stanu cywilnego w alfabecie łacińskim rozszerzonym i wielkimi literami, co jest zgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego²⁷ – zwanego dalej r.p.r.s.c.

Daty i godziny widniejące w przenoszonych aktach stanu cywilnego zostały wpisane do rejestru w sposób określony w § 3 r.p.r.s.c. Zgodnie z § 11 pkt 1 oraz § 12 r.p.r.s.c., w każdym poddanym kontroli przypadku imię i nazwisko osoby, która sporządziła przenoszony akt stanu cywilnego, zamieszczono w akcie stanu cywilnego w rejestrze w polu przeznaczonym na zamieszczenie imienia i nazwiska kierownika urzędu stanu cywilnego sporządzającego akt lub zamieszczono tam informację: „dane nieustalone”, jeżeli nie można było odczytać przedmiotowej informacji. Powyższe jest zgodne z § 11 pkt 1 oraz § 12 r.p.r.s.c.

W skontrolowanych aktach małżeństwa sporządzanych na podstawie dotychczasowych przepisów, gdzie w rubryce „uwagi” widniał zapis „stwierdzam, że osoby wymienione w rubryce I złożyły w dniu dzisiejszym przede mną zgodne oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński”, informacja ta została odpowiednio przeniesiona do aktu małżeństwa w rejestrze stanu cywilnego – w polu „oświadczenia osób, które zawarły małżeństwo”. Powyższe jest zgodne z § 8 r.p.r.s.c.

W wszystkich przypadkach dane zawarte w aktach stanu cywilnego przeniesiono prawidłowo do rejestru, do odpowiednich rubryk.

We wszystkich przypadkach, po zmigrowaniu, w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych, odnotowywano w formie wzmianki dodatkowej informację o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia, co stanowi prawidłowe działanie²⁸. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich przypadkach przy akcie stanu cywilnego w rejestrze został zamieszczony prawidłowy numer przenoszonego aktu z książki papierowej, zgodnie z § 13 r.p.r.s.c.

Podczas kontroli stwierdzono, że wszystkie wzmianki dodatkowe zostały prawidłowo przeniesione, z zachowaniem zasad wskazanych w § 5 r.p.r.s.c. Jednocześnie należy zauważyć, że stosownie do dyspozycji § 10 r.p.r.s.c., również przypiski były przenoszone do rejestru stanu cywilnego w sposób prawidłowy.

[dowód: akta kontroli str.: 245-322]

²⁶ 20 aktów urodzenia, 20 aktów małżeństwa oraz 20 aktów zgonu.

²⁷ Dz.U. poz. 204 z późn. zm.

²⁸ Zgodne z art. 124 ust. 3 p.a.s.c.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące migracji aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego oceniono **pozytywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Zmiana imienia i nazwiska oraz terminowość i zawiadamianie o zmianach

W kontrolowanym okresie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Oleśnicy wydał 44 decyzje administracyjne na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontrolą objęto 15 postępowań²⁹. Jedenaście postępowań dotyczyło zmiany nazwiska, dwa dotyczyły zmiany pierwszego imienia, jedno dotyczyło zmiany drugiego imienia oraz jedno zmiany imienia i nazwiska.

We wszystkich skontrolowanych sprawach wnioski zostały złożone osobiście. Na wszystkich wnioskach widnieją pieczęci wpływu do organu. Zgodne z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, w przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość. W toku czynności kontrolnych stwierdzono praktykę sporządzania adnotacji potwierdzającej przedstawienie do wglądu przez wnioskodawcę dowodu osobistego lub powszechnie dostępnych rejestrów, co należy ocenić pozytywnie.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski były kompletne. Do wniosków zostały załączone potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 37 zł³⁰.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w decyzjach odstępowano od uzasadnień, jednocześnie prawidłowo powołując się na przepis art. 107 § 4 k.p.a. Ponadto na decyzjach znajduje się klauzula pouczająca o natychmiastowym wykonaniu decyzji z mocy ustawy, co należy uznać za poprawną praktykę. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć. Każda sprawa miała prowadzoną metrykę, co jest zgodne z art. 66a k.p.a.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze z.i.i.n. kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyłał ją za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu

---

²⁹SO-USC.5355.1.2017, SO-USC.5355.4.2017, SO-USC.5355.7.2017, SO-USC.5355.10.2017,
SO-USC.5355.13.2017, SO-USC.5355.16.2017, SO-USC.5355.19.2017, SO-USC.5355.22.2017,
SO-USC.5355.25.2017, SO-USC.5355.1.2018, SO-USC.5355.4.2018, SO-USC.5355.7.2018,
SO-USC.5355.10.2018, SO-USC.5355.13.2018, SO-USC.5355.15.2018.

³⁰Powyższa kwota wynika z części I ust. 7 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnień, stanowiącego załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1044).

stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich sprawach organ przesłał przedmiotowe decyzje za pomocą systemu BUSC.
[dowód: akta kontroli str.: 323-392]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. W zapewnieniach dotyczących braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz w zaświadczeniach stwierdzających brak ww. okoliczności, zamieszczać nazwiska rodziców nupturientów.
2. W protokołach zgłoszenia urodzenia zawierać dane, o których mowa w art. 58 pkt 8 p.a.s.c.
3. Na pismach wpływających umieszczać pieczęć wpływu do organu.
4. W przypadku transkrypcji dokumentu na wniosek jednego z małżonków, powiadamiać o transkrypcji drugiego małżonka oraz informować go o prawie do złożenia oświadczenia w sprawie nazwiska, zgodnie z art. 106 ust. 2 p.a.s.c.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie **w terminie do dnia 20 września 2018 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak